

Vse spise, v oceno poslane knjige itd. je pošiljati na uredništvo — naročino, reklamacije in vse administrativne stvari pa na upravništvo v Ljubljani, Učiteljska tiskarna, Franciškanska ul. 6/I. Vse pošiljatve je pošiljati franko. Reklamacije so proste poštnine. Rokopisov ne vračamo. Telefon uredn. 312.

UČITELJSKI TOVARIŠ

Stanovsko političsko glasilo UJU. - Poverjeništvo Ljubljana

Izhaja vsak četrtek. Na- ročnina znaša za neorga- nizirane 60 Din, za inozem. 80 Din. Posamezna štev. 1:50 Din. Članstvo „Pov. UJU—Ljubljana“ ima s čla- narino že plačano naročni- no za list. Za oglase in re- klamne notice vseh vrst je plačati po Din 2:50 od petih vrst. Inerturni davek po- sebej. Pošt. ček. ur. 11.197.

Kaj hoče naša deklaracija.

Današnja doba ni ugodna razprav- lanju in idejni poglobitvi načelnih vpra- šanj.

Živimo prehitro, dnevni dogodki nas prehitujejo, neizprosno strankarstvo in politika preveč vplivata na nas, da bi mogli objektivno razglabljati načelne ideje in iskati potov in sredstev za njih uredničenje.

To pa nikakor ne upravičuje, da bi stali prekrižanih rok ob strani in gledali brezdelno kako naša doba uničuje dobri- ne, katere smo si pridobili z velikim na- porom v dolgih desetletjih. Kdor motri dogodke zadnjih let kolikaj objektivno, mora priznati, da je naš stan silno mno- go zgubil na ugledu in morali in je v teh letih mnogo naših dobrih stanovskih to- varišev hodilo s trnjem posuto križevo pot ne po lastni, ampak po zaslugi drugih. Pa vse to ni še vse najhuše. Najbolj žal- ostno je to, da pri tem ni trpel naš stan kot celota in ne samo posamezniki, am- pak da je pri tem zelo mnogo trpela in trpi še sedaj največja dobrina našega na- roda, t. j. šola, katera je nerazdružljivo spojena z našim stanom. Kljub zakonito- zajamčeni stalnosti in načel pri oddaji službenih mest, so nas premetavali pri vsakem menjavi režima iz kota v kot ter so se ozirali na vse druge momente, samo ne na naše poklicno delo v šoli. Vsa vaška mogotec in politični kričar je imel več vpliva, kakor pa vodstvo orga- nizacije, ki je imelo za seboj tisoče organi- zirancev. To smo dovoli izkusili zadnja leta pri najrazličnejših strankah in reži- mih, ko ni bilo napravljanih in popravlja- nja krivic ne konca ne kraja. Danes me- ni, jutri tebi. In kdo je pri tem trpel dru- gi kakor naš stan in šola.

Da taka pot ni prava in pelje narav- nost v propast učiteljstva in šole, to leži na dlani. Zato je neobhodno potrebno, da iščemo mi vsi potov in sredstev, da po- stavimo svojo stanovsko organizacijo na trden temelj, katerega ne bode pretreslo nobeno menjavanje režimov in kateri bo- de nudil varnost in sigurnost vsakemu posamezniku in celoti. To je prvi pogoj za procvit našega stanu in naše šole.

In to, da prav nič drugega hoče de- klaracija, ki ni namenjena proti prav no- benim stranki še manj pa proti kakoli oseb- ni. Če ji kdo podtika druge namene, ta jo gleda skozi očala, katera so mu nataknil

drugi, a ideja in smisel se sevega radi te- ga še ne menjata. Da je na edino to na- čelo pravilno in more niega izvajanje privedi nas na pravo pot, o tem bo- de na jasnem kdor hoče le malo razmišljati z lastnimi možgani in je bližje samemu sebi nego drugim.

Nihče ne trdi, da je slednji izraz in vsaka beseda v deklaraciji neizpodbitna in nenadomestljiva. Saj je bodo razprav- ljala še društva, stanovsko politični odsek in končno besedo bode šele izrekel naš najvišji forum, t. j. delegacija. Gre pred vsem za načelo in njega izvajanje. To na- čelo pa ni novo. Sai ga jasno zastopa § 2. naših prvih pravil. Če pa deklaracija posebno povdarja in podčrtava, je to storila neobhodna potreba, ker danes po vseh trpkih izkušnjah vidimo bolj kakor kedaj prej, da moramo to načelo jasno izvajati v vseh situacijah. Zakaj vsako kolebanje in stranpota donajajo našemu stanu in šoli samo moralno in gnotno škodo.

Kako površno čita marsikdo danda- nes tudi o načelnih stvareh je videti tudi v tem, da nekateri posamezniki podtikajo deklaraciji namen iz učiteljstva ustva- riti politično brezpravne ljudi, da si ravno deklaracija posebno naglašuje duševno svobodo, torej tudi svobodo v političnem naziranju, kjer se lahko udeležuje vsak posameznik izven stanovske organizacije.

Nekateri zopet moti »majorizacija manjšine« in »odvojenost mišljenja«. Če se pojavi kje manjšina, ta manjšina ne bode terorizirana od večine in seveda tudi ne večina od manjšine. Vedno in povsod bode tudi v principialnih vprašanjih od- ločala večina, kakor je do sedaj. Manjši- na bode na podala lahko izjavo in razlo- ge, zakaj se ne strinja z večino. V koliko pa pride odvojenost mišljenja končno v po- števe o tem bodejo odločili pač tisti, ka- terim pripade končna odločitev v dotični zadevi.

Ne rušiti in razdvajati, pač pa graditi in strniti vse pripadnike našega stanu v močno in nepremagljivo falango, ki bode zamogla delovati ob vsaki priliki in situ- aciji v prid šole in učiteljstva, je namen deklaracije.

Ne za posamezne osebe, pa še manj proti njim, ampak za uresničenje spaso- vite ideje v dobrobit stanu in šole gre pri tem pokretu.

A. Hren.

Na izpade v „Jutru“.

Pozvan od mnogih strani, naj pri- merno reagiram na »Jutrove« izpade, izjavljam:

Takoj v prvi številki »Učiteljskega Tovariša« po seji širjega sosveta sem jasno povedal, da oni gospodje, ki hoče- jo iz našega internega načelnega vpra- šanja o smeri naše organizacije napra- viti osebno ali strankarsko politično vprašanje, ne napravljajo uslug niti ose- bam za katere se hočejo navidezno po- tezat, niti strankam, ki naj bi bile radi osamosvojitve naše organizacije v ne- varnosti.

Zato tudi nisem hotel odgovarjati na »Jutrove« izpade, ker nisem hotel poglobljati nasprotstev, ki so jih nekat- eri vedoma in hotoma usmetno širili in ustvarjali, da bi z njimi prikrili bistvo in idejo, za kar gre in s tem speljali vse zadevo v smer, kakor bi bilo vse naper- jeno le proti osebi tov. Jelenca in proti demokratski stranki.

Pustiti sem hotel, naj tudi gospodje pri »Jutru« s takimi izpadi sami naprej izvajajo »kastracijo« (izraz »Jutrovih« gospodov v nanadih na mojo osebo), če imajo voljo osebno in strankarsko gonjo nadaljevati in se vtikati v interne zade- ve naše organizacije.

Ne bom citiral številnih pisem svo- jih prijateljev in tovarišev, ki absolutno odobravajo smer organizacije, katero kot bistvo in idejo povdarja Deklaracija, ker smatram to le kot osebno izjavo, temveč z mirno vestjo in polno zavestjo.

da sem na pravi poti v korist našemu stanu, čakam odločitve okrajnih učitel- skih društev, katera se imajo izreči za bistvo Deklaracije: ali so za strankar- sko ali nestrankarsko stanovsko organi- zacijo.

To je bistvo, ki sem ga dovelj ute- meljil na seji širjega sosveta, ki sem ga tam dokazal in zaradi česar je prišlo to vprašanje tudi na dnevni red seje širje- ga sosveta, ker se bivši poverjenik g. Jelenec ni strinjal s smerjo stanovske po- litike, ki jo je zastopal »Učiteljski Tova- riš« ter je hotel, da bi list zastopal eno- strano strankarsko stališče in da bi se organizacija postavila na strankarsko stališče glede vzgojnega in izobraževal- nega dela med stanovskim naraščanjem.

Že v oktoberski seji ožjega sosveta sem povdarjal, da branim le stanovske interese, da moje stališče ni naperjeno proti nobeni stranki in bo članstvo kveč- jemu bičalo to, da sem premalo obsojal pogreške svoječasne prosvetne uprave v ljubljanski oblasti. Toda tudi v tem pogledu bom lahko dal članstvu pojasni- la na pokrajinski skupščini.

Konstatiram, da je na zahtevo biv- šega poverjenika tov. Jelenca prišla ta tema na dnevni red seje širjega sosveta, ker je bil prvi temu, da bi se »Učiteljski Tovariš« zavzemal za depolitizacijo šol- stva in organizacije, in je smatral to za izpad proti stranki, kateri pripada on in jaz.

Na seji ožjega sosveta sem povdar- jal, kar je razvidno iz Deklaracije in tu- di iz vseh dopolnilnih člankov v »Učit. Tovarišu«, da ni naš namen spravljati nikogar od kake stranke ter se prepu- šča izven organizacije vsakemu posa- mezniku osebno svobodo, da ostane se naprej pri svoji stranki ter deluje zanj.

Tudi kar se idejne globine in smeri organizacije tiče inam mirno vest. Ne bo pri tem trpelo niti narodno edinstvo, ki ga bomo v konkretnem mislu ustvar- jali temlažje v našem stanu, šolstvu in prosveti naroda, ko bomo imeli pozitiv- no trdno bazo tega edinstva izvedeno v našem stanu. Strašila, ki jih gospodje postavljajo, so umetna. Bav-bav je pri- vlečen iz arzenala predvojne dobe. Z enim letom šolskega zakona ne bode- te utemeljevali potrebe štiridesetletnega klanja našega stanu med seboj v vseh drugih skupnih vprašanjih. Pravo idejno, kulturno in prosvetno globino bo dobila naša organizacija šele sedaj s konse- kventnim izvajanjem nove smeri, ko bo- mo lahko mirno posvečali vse energije strokovnemu in kulturnemu delu. Ustva- rila si bo zdravo tradicijo, ki bo kore- nila v etično moralno in kulturno vso- stoječemu članstvu in s tem učiti stanu, ki ho s temi vrednotami koreninl tudi v narodu in na zdravi podlagi lahko delo- val zanj.

Končam z izvajanjem, ki sem jih gle- de načelne in idejne smeri organizacije začrtal že na seji širjega sosveta.

Našo organizacijo moramo uvelja- viti kot strogo stanovsko in strokovno.

Ustvariti ji je tradicijo, da bo veljala v javnosti kot visoko stoeča kulturna in prosvetna ustanova in predstaviteica modernih vidikov naše stroke ter kot

prava reprezentantinja širokega prosvet- nega dela v narodu.

Svojo borbenost za materialno stran učiteljskega stanu naj opira na zgornja njene socialne, kulturne in eti- čne vrednote, ki bodo stale lahko vsake- mu režimu v enako visoki vrednosti na- sproti.

Borbenost za personalne dobrine or- ganizirancev naj pa uveljavlja samo v tem pravcu, da varuje pravne, etične in moralne temelje tega vprašanja.

To je načelna in idejna stran smeri organizacije, ki sem jo utemeljil na seji širjega sosveta, in ki jo hočem zastopati na pokrajinski skupščini, ne da bi pri tem cefedral besedne posameznosti Deklara- cije.

Če je prišlo ob koncu seje širjega sosveta do mučnega razhoda s tov. biv- šim poverjenikom Jelencem, iz česar hočejo kovati nekaterniki sedaj svoi ka- pital in zadevo spraviti na osebno in strankarsko polje, ni bil to naš namen (za kar imam dokaze v rokah), temveč je bil temu kriv le teror, s katerim se le dušilo in postopalo napram idejni celoti s strani predsedstva.

Prepričan sem, da ga ni bilo ni ene- ga tedaj med zastopniki v dvorani, ki bi odrekel tov. Jelenecu neveljive zasluge, ki jih ima za naš stan. Toda: prenapet lok poč!

Ostajam pri tem, da zadeva ni ne osebna ne strankarska, temveč strogo načelna organizacijska zadeva in jo naj tu- di kot tako trezno in resno obravnavajo okrajna učiteljska društva, ki naj brez pristranskih vnanih vplivov izrazijo svo- je mnenje.

V Ljubljani, 3. febr. 1926.

Ivan Dimnik.

Izjava.

Na seji širjega sosveta sem zastopal ono društvo, ki je deklaracijo predložilo. Zato sem primoran napram trditvam to- varišev bivšega poverjenika g. Jelenca in strokovnega tajnika g. Dostala k nju- ni izjavi v »Učit. Tov.« z dne 28. janu- arja ugotoviti sledeče:

1. Po sestanku 3. januarja v Mari- boru, kjer so se vsi navzoči predsedniki izjavili za deklaracijo, sem preskrbel, da se deklaracija nemudoma razmnoži in razpošlje poverjeništvu in vsem pred- sednikom okrajnih učiteljskih društev brez izjeme, ker sem želel, da se še pred sejo seznanijo vsi z njeno vsebino in se pripravijo za eventualne ugovore. To storiti ni bila moja dolžnost. Toda dostav- itev okrajnim učiteljskim društvom po poverjeništvu ni bila več možna, pač pa sem poverjeništvu o tem svojem koraku obvestil. Ako kateri od predsednikov de- klaracije ni prejel, potem se je pač zgo- dila pomota v naslovu. (Znan mi je edi- no slučaj Kočevje).

2. Drugi očitke v izjavi je ta, da dru- štvom ni bilo mogoče deklaracije obr- avnavati in je zahteval po njenem izglasovanju na seji širjega sosveta bila v nasprotstvu s stališčem čla- nstva, da se morajo zadeve načelne- nega in občega značaja obravnavati naj- prej na zborovanjih okrajnih učiteljskih društev, preden se izroče ožjemu foru- mu. Ta očitek je zgrešil pravi naslov. Za dnevni red seje menda ni odgovoren predlagatelj deklaracije, na dnevnem re- du seje pa je bil referat o smeri naše sta- novske politike, torej zadeva zelo načel- nega in občega značaja! Deklaracija predstavlja samo načelno opredelitev stališča predlagatelja k tej točki dnev- nega reda. Brez te točke bi tudi dekla- racija izostala. Zato po mojem mnenju tudi stališče predsednikov kočevskega in konjskega učiteljskega društva, ki sta se izjavila proti izglasovanju resolu- cije (ne proti njej!): ni bilo pravilno. Vsak zastopnik je pač bil naravnost dolžan, ako ni poznal dovolj mišljenja svojega članstva, ali ako si ni upal nositi sam odgovornosti za kak dalekosežnejši sklep, da vpraša društvo ali odbor, kak-

šno stališče naj zavzame k omenjeni točki dnevnega reda.

Mimogrede naj tukaj omenjam, da deklaracija sploh ne vsebuje nič novega, določa samo podrobneje, v čem obstoja stanovski pravec organizacije za kate- rega smo se že ponovno izrekli, izvala samo neizogibne konsekvence iz našega stališča, izraženega tudi v pravilih, da hočemo eno samo organizacijo za vse učiteljstvo v državi. Komur konsekvence niso po godu se mora odreči tudi te- mu namenu in cilju.

3. Izjava nadalje pravi, da predsed- stvo, varujoč pravila in dolžnosti orga- nizacije, ni pripustilo glasovanja o dekla- raciji glede na člen 68 poslovnika, ki pravi: »Vprašanja in sklepe, ki so za vse učiteljstvo važni, je poslati poverjeni- štvu, da jih obravnava v ožjem* in šir- jem sosvetu in da jih izroči odsekom v razpravo oziroma jih pripravi za pokra- jinsko skupščino. — Moje prepričanje je, da se morajo pravila in poslovnik smi- selno tolmčiti iz namena, ki ga je imelo članstvo ob sklepanju istih in da bi bilo bolje, ako bi bil predsednik v večji meri uvaževal voljo navzočega članstva in se ne obotavljal dati deklaracije na glasova- nje. Razpravljanje samo brez zavze- manja stališča, brez zaključkov in skle- pov se mi zdi nezmiselno.

4. Izjava končava smiselno z za- ključkom, da sta podpisana demisioni- rala radi tega, ker sta se nahajala s svo- jim pojmovanjem poslovnika in parla- mentarnih običajev v nasprotstvu z ve- čino članov širjega sosveta. Ali je to toč- no ali ni točno, jemliemo na znanje, da nista podala demisije iz na- čelnih pomislekov proti de- klaraciji. Ne morem pa molče mimo trditve v predzadnji točki izjave, da ni vodstvo organizacije s stališča deklara- cije nikdar in nikjer izrabljalo svojega stališča v strankarske politične svrhe. Ne očitam odstopivšemu vodstvu kakega »izrabljanja« v nečastnem pomenu be-

* Ni bila dana deklaracija na seji ožjega sosveta dne 9. jan. t. l. v razpravo. Uredn.

sede, kake zlorabe njegovega položaja, mislim le na smer njegove politike in ugovorjam zgorajšnji trditvi v toliko, v kolikor bi molk vzbujal videz, da nisem bil upravičen k izjavi, ki sem jo podal v imenu svojega društva na seji širjega sosveta, da smatramo delovanje pover-

jeništna nasprotno smeri začetni v deklaraciji. Razloge za izjavo sem navedel na seji.

Na Prevaljah, dne 2. febr. 1926.

Rud. Mencin.

K osamosvojitvi — naprej!

Vsaka zdrava misel zmagaja slei ali prej, pa naj se jo še tako tlači.

Taka zdrava misel je bila v duši učitelstva; ni pa mogla na dan, ker je imela zveste čuvanje. Skrbno in dosledno so jo čuvali, da ni odjeknil iz hiše učiteljskega stanu en sam iek hrepenenja po pravi stanovski svobodi. In končno je prišlo, kar je moralo priti: vse potrpljenje učitelstva, vse bridke izkušnje, vse dolgoletno zapostavljanje in zlorabljanje stanu se je združilo v mogočnem odmevu jannarske Deklaracije. Dozorela je misel in zavest po pravi svobodi stanu.

Bo li zrelo učiteljstvo, bo li razumevalo dati novorojenemu detetu primerne hrane, da se razvije v orjaka, ki bo štetil vsepovsod proti vsakemu poedinca kakor celokupni stan.

Živo vero nosim v srcu, da je mogoče dvigniti učiteljski stan po smernicah »Deklaracije« na isto višino, na katero se mora dvigniti stan, ki je narodu potreben kakor sol jedi.

Ne v agitaciji, ne v prigovarjanju, ne v lepih člankih — v vaših dušah kolegi in kolegije mora vzkleti silna stanovska zavest neomamljivo prepričanje, da je edina rešitev stanu v osamosvojitvi. Pomislite samo, da smo stan, ki je bil neobhodna potreba narodu — je — in bo — in zavedati se moramo, da smo v službi naroda, ki je suveren.

Narod je naša baza in ne stranke, ne režimi, ki prrdejo in padejo, narod ostane in z njim učiteljstvo. Mari naj se buni narodu radi lepih oči te ali one stranke! Tovariši pogum, poglejte mirno, a globoko v oči vsem onim, ki vas vabijo s sladkimi besedami z zlatimi obljubami, da vas premotijo, s pravega pota, ki vam ga kažejo smernice Deklaracije.

Ne sledite jim, ker vas hočejo varati v svojo korist. Pomislite da ste nad pol stoletja vlekl v potu svojega obraza, bičani, zaničevani in opljuvani kot stan —

za druge. Kdor je utegnil vas je izrabljati — ne samo poedinca — cele stanovske organizacije so upregali v korist osebnim in političnim namenom. In — ko ste storili svoje delo — so vas zavržli, kakor se zavrže ožeta limona.

Proč s pomisleki, tu smo, naše delo naj je posvečeno narodu, ki nas je poklical, iz katerega smo izšli: **toda narod ni ta ali ona oseba, narod je masa, ki hrepeni po kulturnih in socialnih dobrinah, ki jih donaja le vestno in intenzivno delo.**

Velik del tega, kar imenujemo dobrina, pa bodisi v tem ali onem zmislu, je zavisen od učiteljskega stanu. Čemu na razpotju razmišljati! **Izšel sem iz naroda — tedaj vse delo za narod.**

Cankar je rekel nekje — ironično seveda: »Narod je hloed, ki ga obdelujejo posamezni sebi v korist« — jaz pravim: »Učiteljski stan je bil do danes hloed«, ki so ga obdelovali in mučili in natezovali po svoje. **Z Deklaracijo naj pride v naše duše spoznanje, da mora polstoletna zloraba stanu prenehati ter mu zasvetiti ona svoboda, ki jo more nuditi svoboden narod svojemu prvemu in največjemu dobitniku — učitelju.**

Roko stran od stanu vsi klevetniki in kupčevalci duš, **pustite učiteljstvo, da se razvije v svoji organizaciji svobodno v srečo in blaginjo naroda v pomirjenju razburjenih strasti, da more s svojim zvišenim in plemenitim delom odstraniti strupene robe, ki so zrastle vsled danih razmer med našim narodom, da izleči raki-rane na katerih trpe mase ljudstva.**

Učiteljstvo, glej, v Deklaraciji je spas stanu! Oklenj se jo z dušo, zavrz vse osebnosti — pusti vse ožire in pomisleke, očisti svojo dušo vseh sugestij in sovražnega strupa, strni se v mogočno stanovsko organizacijo, ki ti bo prinesla v najbližnjem času mnogo dobrega in blagodejen mir!

Fran Škulj.

Vidovičeva vzgojna šola v Sarajevu.

(Novo izobraževalno gibanje v kočevskem učit. društvu.)

Nedelja 24. pr. m. znači mejnik v tem društvu, ker je prišlo vani novo življenje, saj se je zbudilo iz zimske otroplosti.

Tudi pri nas bijemo borbo s temo in iščemo novih boljših poti za svojo lastno dovršenost, potrebno vzgojiteljem in prosvetiteljem!

Tovariša Mervič in Kmet se nista bala ne stroškov ne dolgega pota v Kočevje, da sta nam orisala delo enega najplemenitejših naših mož, Miljenka Vidoviča. Spoznali smo njegovo in njegovih sodelavcev vzgojno delo in njegovo slovečo šolo v Sarajevu, ki je postalo radi Vidovičevih zaslug središče naše vzgoje in resnične kulture.

To popoldne smo si tudi mi zapisali na prapor: Reformacija naših duš in src, reforma naroda, človeštva!

Glavna misel iz Vidovičeve brošure »Društvena dekadenca«: »Glejte, kaj danes grozi Evropi in radi česar se more ona upropasti: skok v neizvestnost, v anarhijo, v praznino. Skok iz stare kulture v novo, ki je še ni.«

»Radi Evrope in rešitve človeštva moramo vložiti vse sile in napore v dve

smeri: da se namreč v korenu prepreči nov bojni orkan in se vzpostavi v družbi nova kultura, ki bo imela svojo življenjsko korenino v srcu istini in ljubavi. To veliko spasonosno idejo more udelejevati samo vzgoja, ki je edina v stanu, da pripravi — s svojim vplivom na intelekt in dušo — nov naraščaj, boljši, bolj prosvitljen in bolj moralen od današnjega.«

Vidović izdaja tudi več listov:

Mesečnik »Uzgajatelj«. To je časopis za moralno in etično poboljšanje družbe, ki ga urejuje Milj. Vidović in izhaja v Sarajevu.

Če nikdo, nam pokaže pravo pot Vidović, ki je zaslovel že izven Evrope in je sigurno eden največjih današnjih reformatorjev vzgoje in pouka. Vsaka učiteljska knjižnica bi morala dobivati prekrasno bogato revijo »Uzgajatelj«. Naročiti jo je pri upravi »Uzgajatelj«, Sarajevo, Aleksandrova ulica, broj 62. Stane letno 100 Din.

Tednik »Novi čovjek« — Vidovičev časopis za moralno etični pokret — izhaja tudi v Sarajevu. Naročnina je 80 Din letno.

Spt.

Završnik Alfonz, predsednik.

Učiteljsko društvo za Kočevski okraj.

Vsem članom v vednost, da o deklaraciji do seje širjega sosveta, dne 10. januarja t. l. v Ljubljani društvo ni bilo obveščeno, zato se ista tudi ni mogla dostaviti članstvu v izjavo in predsednik brez odobritve članstva ni mogel na seji glasovati ne za ne proti. Pridrhal sem si pa pravico, da se društvo izjavi o deklaraciji, kadar to sklone celopopno članstvo bodisi na zborovanju ali pa na društvenem običnem zboru. Če so imeli posamezni nekompetentni faktorji deklaracijo že pred sejo širjega sosveta in da

niso hoteli omogočiti, da izve za deklaracijo vse članstvo ne morem odgovorjati. Redni občni zbor društva se bo vršil radi neugodnih vremenskih razmer in velike oddaljenosti članstva v začetku aprila. O sedanjih prilikah v društvu dobi članstvo v teku tedna pismeno okrožnico; zato dotlej počakajte z vsemi raznimi izjavami, ki se vam nelegalno anonimno in samo v beganje članstva v zadnjem času vsiljujejo.

Završnik Alfonz, predsednik.

Upravitelji, upraviteljice! Naročite „Zvonček“ iz prejšnjih let. Poslužite se dopisnice!

O poučevanju slovenščine in hrvaščine na ljudskih šolah med Slovani v Italiji.

Z znano Gentilijevo šolsko reformo so bile odpravljene vse ljudske šole s slovenskim, odnosno hrvatskim učnim jezikom v Italiji in sicer je bil še z istim šolskim letom (1923/24.), odpravljen prvi razred, naslednje šolsko leto je bil odpravljen drugi razred in letos se poučuje v slovenščini, odnosno hrvaščini samo očeterega razreda dalje, v kolikor seveda četrti razredi sploh obstojajo. Prihodnje šolsko leto odpadejo še tri in slovenska in hrvatska šola v Italiji je s tem praktično zakopana kajti petih in šestih razredov, katerim je določeno še eno, odnosno dve leti življenja, je le skrajno malo.

Ljudske šole s slovenskim, odnosno hrvatskim učnim jezikom niso bile odpravljene s posebnim zakonom, ki bi pokazal vsemu svetu pravo mišljenje in namene vladajočih krogov, pač pa samo z nedolžno formuliranim paragrafom v splošni šolski reformi.

Da bi se pa javnosti pokazal velikodušne napram zatiranim manjšinam so določili, da imajo slovenski in hrvatski otroci pravico do pouka v materinščini v nekakšnih dodatnih urah, ki se pa morajo obdržati izven rednega urnika.

Toda ta pravica je ostala v splošnem na papirju. Kajti učenci, ki hočejo uživati to pravico morajo začetkom leta ob vpisovanju predložiti prijavo spisano v italijanščini. Že ta zahteva je neprimerna, kajti naše ljudstvo je po večini kmetijskega stanu in se težko odloči, da sploh piše, kaj šele v jeziku, ki ga sploh ne pozna. Vsaka pomoč pri tem od druge strani pa se smatra kot najhujša iredentovska agitacija. V kolikih slučajih pa so se italijanski učitelji branili sprejeti te prijave. Že radi teh formalnih težkoč je veliko število naše dece brez pouka v materinščini.

Tudi v krajih, kjer so se učenci pravočasno in pravilno prijavili, se veliko-

krat pouk resnično ni vršil. Veliko krajev, kjer so se kljub prizadevanju staršev in kljub temu, da so slovenske učne moči na razpolago, ne poučuje slovenščina, tako n. pr. v Lazaretu v Koprščini. Drugod se ne vrši pouk v dodatnih urah, kjer ni učitelja, ki bi poučeval slovenščino, n. pr. na Dobrodo. Pri tem pa pozabljajo koliko slovenskih in hrvatskih učiteljev so vrgli na cesto samo radi tega, ker so Slovenci ali Hrvatje.

Kier se na pouk vrši, se vrši večinoma po mačehovski. Tako n. pr. v tržaški okolici, kjer se poučuje slovenščina ali v dopoldanskih urah, tako da morajo desetletni otroci napraviti v zimskem času v večernih urah po večini zelo dolgo pot, da prisostvujejo eni uri pouka v materinščini. Drugod pa morajo otroci iz lastnega šolskega poslopja v vrsti se podati na drug šolski zavod, ki je dober četrt ure oddaljen, samo menda radi tega, ker njih zavod je bil prvotno slovenski, drugi pa od vsega začetka italijanski (to se dogaja pri Sv. Ivanu pri Trstu).

Toda tudi ta pouk, ki se resnično vrši, je dokaj čuden, menda edini svoje vrste na vsem svetu. Poučuje se namreč brez knjig. Za tržaško okolico velja celo naredba, da ne smejo pri tem pouku ne čitati ne pisati. Učitelji im sme k večjemu pripovedovati pravljice in zato morajo kakor rečeno otroci hoditi po ure daleč in še več v šolo.

Sicer pa je tudi pouk v še ostalih slovenskih in hrvatskih razredih dokaj čuden. Tudi tam namreč nimajo učnih knjig. Šolska oblast je namreč za tekoče leto aprobirala samo učne knjige za prvi, drugi in tretji razred, to je za razrede, ki več ne obstojajo. Ni izključeno, da bodo za prihodnje leto aprobirane knjige za četrti razred, ki tedaj odpade.

Gibanje učiteljstva in prosvete v drugih državah.

Iz Nemčije.

—nem Problem mlajšega učiteljstva v Nemčiji. Naša država se gospodarsko konsoliduje s tem v zvezi pa se je objavil boj za eksistenco. Skrb za kruh je zavlada tudi v naših vrstah, kar nas preseneča, ker nekoč tega nismo poznali. Naše šolstvo se razvija, obenem pa nam rodi nadprodukcijo naraščaja. Govori se, da je okrog 700 učiteljskih moči brez službe. To dejstvo nam vzbuja sočutje, a tolažimo se, da nimamo samo mi obupanih tovarišev, temveč, da jih imajo druge države tudi in celo toliko, da niso v nobenem razmerju z našimi.

Oglejmo si Prusijo:

Tam je sistemiziranih 112.000 učnih mest, 27.000 pa je mladih učiteljev, ki so brez službe in čakajo na kako namestitev. In kako dolgo bodo morali čakati, da pridejo do kruha v učiteljski službi? Po računu pridejo slednji šele leta 1933. na vrsto. V svojem obupnem stanju si iščejo zaslužka povsod z upanjem v srcu, da se jim konečno vendar odprejo vrata v šolo, za kar edino so usposobljeni. Kakšne službe prevzemajo začasno? So policijski uradniki, pomočniki na pošti, delujejo pri požarni brambli, kravji pastirji so, vozniki, dninarji, igralci v kinu in kavarnah, potujoči igralci, statisti, kolporterji, potniki itd. Kljub temu pa je še vedno 75% mladih učiteljev brez zaslužka, ker ne morejo najti službe. Zato se jih veliko poda na neprava pota in samomori se vrše pogostoma.

Prusko Učit. društvo skrbi z vso vehemenco za svoje bedne naraščainike ter pritiska na vlado da odpomore. Pruski deželni zbor je opetovano pretresoval zadevo učit. naraščaja in je slednjič sklenil, da pomaga brezposelnim učiteljem s podporami, potem da zniža število otrok v razredu na 40, da zniža število obveznih ur starejšim učiteljem, da povzdigne nižje na višje organizirane šole, potem pa, da se bo čakalna doba vračunala v službeno dobo. Obenem je tudi naprosil drž. ministrstvo, da povzra podporo za brezposelne učitelje na 5.000.000 Mk.

Sklepi so storjeni, a izvedbe teh se zavlačujejo. Danes je na Pruskem še vedno 12.485 razredov, ki imajo nad 60 otrok, več kot 50 otrok ima 46.967 razredov, več kot 40 pa 76.828 razredov, torej 73,12%. Če bi hoteli izvršiti sklep, da nima razred več kot 40 otrok — in to bi

se moralo izvršiti povsod — bi na Pruskem ne bilo nobenega brezposelnega učitelja. Če na se bodo učitelji, ki so danes brez službe, ali pa v tujih poklicih, podali tekmo let v učiteljske službe, ne bodo to več učitelji, ki bodo z navdušenjem delovali temveč mladeniči, ki so zgubili mladinski duh.

Svetovna gospodarska kriza vlada preko vse Evrope, boj za obstanek je kritičen, a naša mladina bodi vesela, da skrbi zate Jugoslavija; kjer so razmere vendar še srečnejše kot pa v drugih državah. V prosvetnih oblastih imamo osebe, ki skrbijo za procvit šolstva in dobrobit učiteljstva. Le-ti bodo tudi skrbeli da ne bomo imeli brezposelnih tovarišev.

Leo P.

Iz Estonske.

—est Višje šolstvo. Povojna država ob Baltiku, Estonka, ima 1.1 milijona duš. Boj proti analfabetizmu se močno bije, 88% je pismenih, seveda procenti so šteti z ozirom na število prebivalstva nad 12 let starosti. Od 3 visokih šol, ki imajo preko 5000 vpisanih, je najvažnejša univerza v Dorpatu. Tik ob preobratu so profesorji predavali v estonsčini, ruščini in nemščini, dočim sedaj, ko so se privadili jeziku, predavajo samo v estonsčini. Druga univerza se nahaja v Revalu, a tretja takozvana Glasbena visoka šola istotam. Predavatelji na tej šoli so iz bivšega petrograjskega konservatorija.

Iz Poljske.

—polj Boj med nemško in poljsko šolo. Varšava je zbrala pred meseci poljske begunce iz Nemčije, vsled zatiranja poljskega šolstva na nemškem Pruskem. V resoluciji pozivajo poljsko vlado, naj izvrši nad nemškim šolstvom na Poljskem represalije, s tem da zapre vse nemške šole, ki presežajo dogovore mednarodnega manjšinskega pakta. Zdi se, da je prosvetni minister Poljske na strani teh propagandistov.

R—ež.

Iz Japonske.

—jap Obče. Japonci so se učili in se uče od Evropejcev. Navzemaio si duha in ga prikroje ter akomodirajo svojim prilikam. Človek bi mislil, da je japonsko šolstvo zelo nizko, a moti se. Japonska je leta 1921, imela 43.280 zavodov in vzgojevališč, počenši od otroških vrtcev do univerz z 10.425.742 obiskujočih.

Težko je dobiti na Japonskem človeka, ki bi bil analfabet. Analfabetov je slab 1% Za te sijajne okolščine šolstva vztrajajočega solca je pripisati zaslugi državnika, ki žrtvujejo vsako leto 16% cele budžetne vsote samo za šolo.

Iz češkoslovaške.

—**Čh Zastopniki češkega učiteljstva pri ministru prosvete dr. Srdinku.** Kot zastopniki 20.000 čeških učiteljev so imenovani razni učitelji v novo ministrstvo. Dr. Srdinko zasleduje in proučuje z intereso vprašanja šolstva in kaže resno voljo za nadaljevanje pričetega reformnega dela. Minister je prijatelj višje učiteljske izobrazbe in se je izrekel za plače, ki bi bile pravične z ozirom na težko učiteljsko zvanje. Hoče braniti učiteljsko pariteto. Politika ne sme posegati v šolstvo. Dr. Srdinko se je laskavo izrazil o kulturnem delovanju češkega učiteljstva. To delo je pokazala statistika, natisnjena v »Češ. Učitelju«. Minister je spoznal iz

nie pomen učiteljstva za narodno kulturo in je pokazal na škodo, ki bi nastala narodu vsled abstinence učiteljstva pri izvenšolskem delovanju.

Iz Italije.

—**it Pokojninsko vprašanje v Italiji.** Leta in leta se že bje boj za ureditev pokojnin v Italiji. Do sedaj so bile te pač mizerne. Učitelji ki je deloval svojih 25 let in je bil brez lastne krivde upokojen, dobi mesečno 100 L pokojnine in okoli 150 L draginske doklade. Kdor pa svojevoljno zapusti po 25 letih službe, ne dobi nič. Pred 25 leti ni pokojnine! Polno pokojnino dobi učitelj šele po približno 45 letih službe. V tem slučaju pa znaša pokojnina mesečno okoli 400 L in 150 L draginske doklade. Mussolini je nekoč izjavil, da je učiteljski stan prvi v državi. Učiteljstvo upa, da bo on, kot bivši učitelj vendar enkrat uredil to preče vprašanje. Če bo le finančni minister zadovoljen!

Iz seje ožjega sosveta Pov. UJU — Ljublj.

+pov. 3. seja ožjega sosveta UJU Pov. Ljubljana dne 9. jan. 1926. (Pred sejo širjega sosveta.)

Navzoči: Jelenc, Gnus, Dimnik, Dostal, Fegic, Hren, Lapajne, Močnik in Potočnik.

1. Pov. Jelenc je poročal o dopisih in ukrepih:

Poverjenstvo je vložilo ponovno prošnjo za podporo na ministrstvo.

Glede četrtinske vožnje za skupščine bo poverjenstvo napravilo korake ko bo zadeva aktualna.

Za učitelje izgnance je vložena prošnja na odbor za molbe in žalbe narodne skupščine pod št. 4908.

Glede odprave statistik in njih reduciranje na glavno letno poročilo ob koncu šolskega leta se bo napravila vloga.

V zadevi dopolnilnih učnih načrtov, ki bodo prikladni za vse vrste šol se napravi tudi vloga.

Predlog glede funkcijskih doklad šolskim upravičelcem in interpretacije, čl. 39. čin. zak. glede naturalnih stanovanj se odda pravno-obračunskemu odseku v proučitev in ugotovitev.

Poverjenik poroča, da je v imenu poverjenstva podpisal protest proti ukinitvi univerze.

Predsedstvo UJU v Beogradu poroča da je storilo korake proti preganjanju učiteljstva.

Predlogi Brežiško-sevniškega učiteljskega društva Ormoškega, Svetolenarskega in Laškega učiteljskega društva se določijo za sejo širjega sosveta.

2. Nato se je vršila razprava o dnevnem redu seje širjega sosveta.

Poverjenik je obsojal mariborski sestanek. Tov. Hren je zagovarjal in utemeljeval nujno potrebo in strogo

načelno razpravo na tem sestanku ter je zavračal, da je smatrati to za zahrbtno. Da ni bil predsednik vabljen je obsebi umevno, ker je zastopal nasprotno smer in ne bi prišli do nobenih pozitivnih zaključkov. Tov. Potočnik utemeljuje svojo odpoved kot referent, ker je tudi utemeljil v posebnem pismu na poverjenika tov. Jelenc, v katerem mu je odkril natančno ves položaj kakršen je. Tov. Dimnik apelira na ožji sosvet naj sklepa o tem, če ostane ta referat na dnevnem redu in ako sme on referirati o tej temi. Pov. Jelenc odreče sklepanje o tem ker se je referent odpovedal in s tem stavi točko z dnevnega reda. Tov. Hren omenja, da je bil v Ljubljani drug sestanek (brez članov ožjega sosveta), ki bi znal postati bolj škodljiv organizaciji in to ga je napotilo do mariborskega sestanka, ki je hotel vse vzdržati strogo na idejni, načelni in ne osebni podlagi. Tov. Gnus predlaga, naj se določi tov. Dimnik kot referent, ker je Potočnik odložil. Pov. Jelenc vztraja pri svojem stališču.

Na zahtevo je prečital poverjenik nato predlog Mežiškega učiteljskega društva (Deklaracija se ni čitala in ne obravnavala) in izjavi da ne more priti tudi to v obravnavo k referatu, ker je referat stavljen z dnevnega reda. Tovariš Dimnik predlaga naj pride potem deklaracija namesto referata v isti točki in temi na dnevni red seje širjega sosveta, ker vsebuje isto; glede svoje prijave kot referent bo pa apeliral na širji sosvet. Tov. Jelenc vztraja pri svojem stališču.

3. Blagajnik tov. Fegic poda svoje poročilo o gospodarskem stanju poverjenstva. Vname se obširnejša debata. Tov. Gnus predlaga, naj se dolg okrajnih učiteljskih društev na članarini prečita na seji širjega sosveta, da bodo predsedniki videli položaj in ukrenili potrebno.

Seja je bila zaključena ob 18. uri.

Splošne vesti.

—**Sklicanje uradniškega kongresa.** Na zadnji širši seji zastopnikov pokrajinskih uradniških zvez in strokovnih organizacij je bilo sklenjeno, da se skliče izredni kongres glavnega saveza uradniških organizacij, ako vlada ne bo ugodila zahtevam državnih uradnikov in uslužbencev. Ker se te zahteve niso izpolnile, je uprava glavnega uradniškega saveza sklenila, da se ima na kongresu, ki se bo vršil 14. februarja v Beogradu, sklepati o nadaljnjem postopanju državnih uradnikov. Dnevni red kongresa bo nastopil: 1. Izčrpan poročilo o dosedanjem delu za rešitev vseh vprašanj, ki se tičejo uradništva, predvsem pa vprašanja njihovih službenih prejemkov. 2. Vprašanje uradniških stanovanj. 3. Vprašanje revizije uradniškega zakona v zvezi z odredbami zakona o proračunskih dvanajstinah.

—**Popravek.** Tiskarski skrat je v zadnji številki »Učit. Tov.« napravil pomoto, namesto Učiteljska Samopomoč — naša stanovska organizacija se mora glasiti »naša stanovska zavarovalnica«.

—**Vurberg.** † tovariš Gselman Anton, nadučitelj v pokoiu in šolski ogleda na Vurbergu je zapustil iz svojih prihrankov 200 Din tukajšnji osnovni šoli. S to vsoto se je pomnožila šolarska knjižnica. S tem mu je postavljen spomenik na šoli, ker vsaka kupljena knjiga ima zapisano omombo: »Nabavljena iz darila † g. nadučitelja Gselmana.« — Šolska mladina višje stopnje je prav hvaležna dobrotniku in je v znak hvaležnosti zbrala ob sklepu prvega semestra znatno vsotico, h kateri bo tudi krajni šolski svet nekaj dodal ter se bode nabavilo zopet nekaj novih knjig, ki jih prav rada čita ukaželjna mladina. Slava

milemu tovarišu in dobrotniku šole! — Janko Lešnik, šolski uprav.

—**Šmarje pri Jelšah.** Naši lovci so priredili 16. t. m. lovski ples, združen z vojaškim koncertom. Celoten čist dobiček v znesku 1431 Din so vrli šmarski lovci poklonili revni šolski mladini o. n. šole za nabavo perila in obleke najbednejšim. Za blag čin se iskreno zahvaljuje Upraviteljstvo osnovne šole.

—**Na zborovanju Učiteljskega društva za Maribor in okoličje** ki se bo vršilo dne 9. februarja 1926 dopoldne v »Narodnem domu« v Mariboru, bo predaval g. dr. Marinič o šolski higijeni. Predavanje je na prošnjo učiteljskega društva preskrbela Zveza kulturnih društev.

—**Reklama dviga trgovska podjetja** in vstvarja milijone in milijonare. Na papirju imamo proračune za milijonske dohodke, trudimo se z reklamami, a kljub vsemu prizadevanju doslej nimamo še zagotovljene niti ene četrtine milijona. Da prestanemo z reklamami in da si zagotovimo 1 milijon dinarjev, je treba, da izrabite letošnje postavke proračuna za nabavo prepotrebne šolske lekarne in Kosmos-ovih učil za mehaniko, optiko in elektrotehniko. Toliko šol — in tako malo naročil! Natančne seznane o proračunskih postavkah podamo na 1. občenem zboru Učit. konvikta.

—**Za uslužbenski list.** ki ga mora do 20. februarja t. l. izpolniti vsled razpisa ministra pravde v zmislu člena 115. zakona o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih vsaka učna oseba, rabimo nove fotografije. Učiteljski konvikt je izposloval za vse učiteljstvo izredno znižano ceno pri fotografijah g. V.

Beštru, Aleksandrova cesta 5. in gosp. Dav. Rovšku, Kolodvorska ulica 34 v Ljubljani. Ako se daste slikati pri navedenih fotografijah, pomagajte graditi konvikt, ker sta oba odstopila v ta namen nekaj odstotkov. Na to opozarjamo tudi učiteljstvo po deželi, kjer nima v bližini fotografa.

—**Zahvalo izreka Učiteljski konvikt** tov. Ivo Erbežniku, strok. učitelju v Ljubljani, ki je brezplačno narisal etiketo za natisek znamk. Slika predstavlja zidarje, ki grade konvikt. V ozadju je vzhajajoče solnce, up novega življenja.

Upokojitve, napredovanja in imenovanja.

Imenovanja v mariborski oblasti.

Na predlog namestilne komisije mariborske oblasti so z odlokom min. prosvete po čl. 71. čin. zak. imenovani:

Za stalne šolske upravitelje(ice): v Frankolovem Ignacij Peycha, v Gomilskem Fran Beg, v Dokleževju Vlado Košenina, v Dolgi vasi Ljudevik Petercel, v Guštanju Janko Gačnik, v Podovi Josip Lešnik, pri Sv. Antonu v Slov. gor. Ludovik Štumpi, pri Sv. Lenartu pri Vel. Ned. Milan Megla, v Novi cerkvi Anton Habič.

Za stalne učitelje(ice): pri Sv. Jurju pri Celju Simon Goršek, v Ljutomeru Slavko Stopar, v Gornji Radgoni Rihard Burja, v Hočah Janko Kravarič, v Pobrežju Maks Dominkuš, v Slov. Bistrici na žen. osn. šoli Dragica Brglez-Kosijeva, pri Sv. Lenartu v Slov. gor. Zorka Trstenjakova, pri Sv. Vidu pri Ptuj Elza Troha-Čad.

S kraljevim ukazom so nameščeni na predlog namestilne komisije po čl. 71. čin. zak.:

Za stalne šolske upravitelje(ice): v Gotovljah Robert Senica, pri Sv. Jurju pri Celju Fran Zagara, v Pireščah pri Celju Avgust Canjko, v Vranskem Ivan Urek, v Črešnjecju Anton Strigl, v Radvanju Stejan Firm, v Slov. Bistrici na deš. osn. šoli Fran Brglez, v Studencah Janko Živko, v Zg. Polskavi Josip Rainer, v Mariboru na IV. deš. osn. šoli Viktor Grčar, v Gederovcih Ambrozij Rusjan, v Hajdini Janko Lešnik, v Ormožu Adolfe Rozina, v Središču Ivan Najzer, v Slovenjgradcu Josip Serbec, v Sošanju Martin Vrečko, v Podčetrniku Karel Kobale, pri Sv. Vidu pri Grobelnem Fran Pogacnik.

Za stalne učitelje(ice): v Celju na deš. ok. šoli Josip Jerše, v Celju na deš. ok. šoli Branko Zemljic.

Učiteljski pravnik.

—**§ Računanje vojaške službe za stopnjo osnovne plače po čl. 241. uradniškega zakona.** Pri reševanju pritožb zoper prevedbo na novi uradniški zakon so nekateri oddelki Državnega sveta različno tolmačili čl. 241. uradniškega zakona v zvezi s specialnimi zakoni pri upoštevanju vojaške službe prečanskih uradnikov zvančnikov in slug za odmero stopnje osnovne plače. Da se doseže enotnost pravosodja v tem pogledu razpravljali je Državni svet v plenumu o tem vprašanju in izdal dne 22. decembra 1925 plenarno odločbo, da se osebam, ki so prvič stopile v državno službo kraljevine SHS po 1. decembru 1918, načeloma vračuna po čl. 241. uradniškega zakona v zvezi z dotedanjimi predpisi za prečanske uslužbence v svrhu odmere stopnje osnovne plače tudi služba, katero so odslужili v vojski (avstro-ogrski in naši) pred vstopom v civilno državno službo; vendar se v takih primerih odšteje kaderski rok tistim osebam, ki so prvič stopile v državno službo po 6. septembru 1919. l. to je po dnevu ko je na celo kraljevino bil razširjen srbijanski vojni zakon, ker po tem zakonu kaderski rok tudi za pokojnino ni všteven.

Ta plenarni spen je obvezen za vse oddelke Državnega sveta pri reševanju pritožb zoper prevedbo na novi zakon.

Uslužbencem, ki se zoper prevedbo niso pravočasno pritožili in im ni bila po čl. 241. uradniškega zakona vračunana doba vojaške službe za stopnjo osnovne plače, se priporoča, da z ozirom na načelno plenarno odločbo Državnega sveta poskusijo s prošnjo na svoje ministrstvo, da se jim vojaška služba naknadno prizna za stopnjo osnovne plače z veljavnostjo vsaj od dneva predložitve te naknadne prošnje, ako ni mogoče z veljavnostjo od 1. oktobra 1923. leta. Taki prošnji bi se moralo seveda priložiti potrjeno vojaško oblasti o trajanju službe v vojski.

Onim prečanskim uslužbencem, ki so že pred 1. decembrom 1918. leta bili v državni službi, se je vojaška služba po čl. 241. uradniškega zakona tudi pred omenjenim plenarnim sklepom v Državnem svetu načeloma priznavala brez odbitka, vsaj evidenčnemu odseku niso bile prijavljene protivne odločbe oddelkov Državnega sveta, tako da v tem pogledu ni bila potrebna plenarna odločba zaradi enotnosti pravosodstva. — »Naš Glas«.

—**§ Na razna vprašanja glede povišic poročamo ponovno:** Državni Svet je s svojo razsodbo Br. 26.993 od 12. novembra 1925 odločil, da se napredovanje v položajni grupi iz ozirov na čl. 24. 54., 59., 62., 64., 66. čin. zakona ter čl. 5. in 6. Uredbe o razvrstitvi državnih uradni-

kov ne priznava avtomatično od dneva dospelosti marveč od dneva podpisa ukaza, odnosno ministrskega odloka, s katerim je bilo napredovanje odredeno. Po čl. 106 ods. 2. čin. zak. pripada izplačilo napredovanja od 1. istega meseca, ako paše dan podpisa v 1. polovici meseca, a od 1. pr. hodnjega meseca, ako je ukaz (odlok) podpisan v 2. polovici meseca.

—**§ Ali je dopustna pritožba proti razsodbi Državnega sveta?** Državni svet s precejšnjo naglico rešuje pritožbe proti prevedbi. Rešenja Državnega sveta dobivajo tovariši povečini negativno in se zahteva od vsakega tovariša 100 Din takse, ker je bila pritožba po mnenju Državnega sveta neutemeljena in vsed tega odbita. Pripominjamo, da pa s tem, da je pritožba odbita po Državnem svetu, še ni izrečena končna odločitev in da ima vsak uslužbenec možnost po čl. 44. in 45. zakona o Državnem svetu in upravnih sodiščih, da prosj s ponovno prošnjo za obnovitev postopanja. Prošnja se mora poslati v dveh izvodi naravnost na Državni svet v Beograd. — (»Naš Glas«).

Naša gospodarska organizacija.

—**g. Društvo za zgradbo Učiteljskega konvikta v Ljubljani.** Poleg že navedenih so plačale doslej še sledeče šole, oziroma posamezniki: Jezersko 22 Din, Petrova vas 10 Din, Vinica pri Črnomlju 60 Din, Il. deška osnovna šola v Ljubljani 100 Din, Kovor 20 Din, Novi kot 10 Din, deška osnovna šola v Novem mestu 50 Din, Rovte 11 Din, Loški potok 70 Din, Sela 10 Din, Gor. Pirnice 10 Din, Smartno pod Smartno goro 50 Din, Gora pri Sodražici 10 Din, Božidar Betriani v Kočevju 100 Din, Ivan Kocijančič v Ljubljani 100 Din, Juraj Režek v Ljubljani 10 Din, Dražgoše 20 Din, skupaj torej 329 članov. Častno je to število. Upamo pa, da se v korist Konvikta vsaj podvoji.

—**g. Brezobrestno posojilo so darovali** nadalje: ga. Anl. Neubauer-Krenova, učit. v pok. Golnik p. Križe pri Trzinu, 250 Din, ga. Marija Franke-Kotnikova, šol. uprav. v Dobrniču pri Trebnjem, 100 Din, gđc. Ludovika Košenini, učit. v Mokronogu, 50 Din, ga. Jožica Rustja-Gregora-čeva, učit. v Novem mestu, 100 Din in Iva Zupančičeva, učiteljica v Celju, 250 Din. Vsa doslej darovana brezobrestna posojila znašajo 14.404-50 dinarjev.

—**g. Gospodarski program** je najboljši, najlažji, najcenejši vir dohodkov za zgradbo Učit. konvikta. Zobozdravnik P. Vrankar, Ljubljana, Gledališka ulica 7 je priznalo dober zobar in dovoljuje Konviktu 20% provizijo, ne da bi bil zato dražji od drugih zobozdravnikov. Učiteljstvo, zavečaj se stanovskih dolžnosti!

—**g. Zbiralec lesa** (smrek, bor) v prid Učit. konviktu svetujemo, da zaloge odprodajo najbližjemu lesnemu trgovcu, čisti izkupiček pa vposloje blagajniku po položnicah, ki je bila vposlana za plačevanje članarine z označbo »Les«. Iskrena hvala za velikodušni trud, ki izpričuje, da se zavedate svojih stanovskih dolžnosti! — Predsednik.

Književnost in umetnost.

Vse tu navedene knjige in publikacije se dobe v Učiteljski knjigarni v Ljubljani, Franciškanska ulica št. 6.

Ocene.

—**k. Kampestelski romarji.** Pevska igra v treh dejanjih. — Libreto P. Hugolin Sattnerjeve opere »Tajda«. Spisal dr. Ivan Pregelj. V Ljubljani 1925. Založila Jugoslovanska knjigarna. Cena 10 Din.

Ime dr. Pregelja je znano širom slovenske domovine. Pisatelj »Plebanus Joanesa« in »Bogovca« je narejen za vse dni in zato je prav, da se je tak moč lotil nelahke naloge, da napiše libreto za slovensko opero. Libreto napisati ni lahka stvar. In svetovna literatura pozna več dobrih dram, kakor pa dobrih libret. Libreto zahteva lirskih vložk, dramatične napetosti, bogatega, pestrega in zanimivega dejanja, kratkosti in preciznosti izraza dialogov, a kljub temu ostro karakterizirajo. Moj Bog, to ni malo! Snov naj ne bo izrabljena in naj diši po domači grudi in naj ustreza tudi povrhu vsega še zahtevam oderske učinkovitosti. Pregeljevi »Kampestelski romarji« so v bistvu romantični, v jedru slovenski, v izpeljavi skicirani in v slogu koncizni, v dejanju prebogati, odnosno prenatrpani, v karakterizaciji ohlapni. Mistika veže dejanje z dejanjem, molitev in živa vera je dominantna igre in glavna misel: »A Bog oči mu vzel in dal, ko se je prav skaval stran 61. Zato bo igra prav došla tudi podeželjskim odrom, ki ne bodo hoteli pitati svojega občinstva z brezvešbinskimi teatralnostmi. Uloge niso težke, ker so naravni značaji risani okvirno, tako, da se bo igralec lahko iz svojega izživel na odru. Samo napad morskih razbojnikov na ladjo »Santa Fé« se bo moral izvršiti za kulisami, ker bo sicer težko uprizarljiv na malih odrih. Igra bo našla svojo pot med Slovenci. Zakaj »Tajd, Erazmov, Jurijev in Sever« se naš narod ne bo naveličal gledati, ker so kri njegove krvi. Posebno ugajal bo zbor, ki se prepleta po drugem in tretjem dejanju v obliki grškega kora, zdaj svarično, zdaj bodrilno, zdaj proseče, zdaj grozeče. Ne tr-

ARGUS je naš najboljši informacijski zavod

ARGUS ima v vseh mestih svoje poverjenike

ARGUS daje informacije o vsem, zlasti pa o finančnem stanju denarnih zavodov, trgovsko-industrijskih podjetij in privatnikov

ARGUS ove informacije so vsikdar točne, izbrpne in hitre

ARGUS se nahaja v Vuka Karadžića ul. II. Beograd

ARGUS ov telefon je 6-25, a brzojavni naslov Argus

dimo, da spadajo »Kamposteljski romariji« v visoko literaturo, pač pa bodo lepa cvetka v mistični gredici žive vere našega naroda.

—k Zbori, mesečna revija za novo zborovsko glasbo z glasbeno književno prilogo. Urejuje Zorko Prelovec, izdaja in zalaga pevsko društvo Ljubljanski Zvon v Ljubljani. Izšla prva številka letošnjega letnika s sledečo vsebino: Glasbeni del: K. P. Manojlovič: Orliu orle, moški zbor. E. Adamič: Za njo kot riba za vodo, moški zbor. I. Ocvirk: Jabuka, mešani zbor. Književna priloga: Uvodnik. Slika dr. G. Kreka, A. Dolinar: Novi akordi (1901—1914), Emil Adamič, Dr. S. Vurnik: Potrebe slov. glasbenega življenja v letu 1926, Ant. Dobronič: In hoc signo vinces!, S. Cerut: Dva učiteljska pevška zbora, učit. knjižničar. Pevske organizacije, Pevska društva, Glasbeni listi, Operna in koncertna kronika, Iz glasbenega sveta, Listnica uredništva in uprave. — Naročnina na »Zbore« znaša za leto 1926: za državo SHS 40 Din, za Italijo 30 lir, za Ameriko poldrugi dolar. Naroča se revija na naslov: Uprava »Zborov«, pevsko društvo Ljubljanski Zvon v Ljubljani. — Toplo priporočamo lično litografiran in krasno tiskan list v naročbo vsem pevskim društvom in zborom, pevcem, učit. knjižničarjem ter sploh vsem, ki se za glasbo zanimajo. Vsebinska prve številke je bogata in raznovrstna. Po »Novih Akordih« Slovenci še nismo imeli tako lepega glasbenega lista kot so »Zbori«.

—k Kosmos. Kakor druga leta, tako tudi letos opozarjam učiteljstvo na poljudno znanstveno revijo »Kosmos«, ki izhaja že mnogo let v Stuttgartu. Število naročnikov že daleko presega 1/4 milijona, kar potrjuje njeno popularnost in vrednost. Letno izide 12 bogato ilustriranih zvezkov in štiri knjige. Vsak naročnik dobiva tudi druge znanstvene knjige iz njene založbe po znatno nižji ceni. Vsebinska letošnja 1. številka je: Misli na pradobo naše zemlje in človeštva. — Spirit iz dima. — Pritisk krvi in povpanjenje žil. — Zeleni žarek. — Stirična ptica. — Je svet neskončen?

— Članki o nekaterih interesantnih rastlinah, živalih, otokih, pojavih v zraku, v vodi itd. Letos izidejo štiri knjige: 1. Harmonija v naravi. — 2. Med ekvatorjem in polom. — 3. O izvoru umetnosti. — 4. Planeti in ljudje. Naročnina za celo leto znaša 1,8 rentnih mark (12 zvezkov + 4 knjige). Revijo posebno priporočamo učiteljskim knjižnicam. Zahtevajte prospekte in pišite na naslov: T. Seliškar, šol. upr. v Cerkljah ob Krki.

—k »Ženski svet« — letnik IV. — 1. štev. — Z letošnjim letom stopa ta lepi slovenski ženski list v četrto leto svojega obstoja. Previdno, a vztrajno se dviga in izpopolnjuje njegova vsebina. Beletistični del, četudi nismo še srečali dosedaj v njem še vseh naših literarnih prvakov, prinaša prav prijetne, pomembne in lepe stvari. Ta številka se odlikuje posebno po lepem članku (pod »Obrazi in duše«) o Leji Faturjevi. Komu ne gre do srca črtica »Moj koledarček«. Pesnice so polne občutja. Članek Manice Komanove o naši igralski umetnici Polonici Juvanovi s sliko proslavlja njen igralski jubilej. Tudi strokovni del je lepo zastopan. Zanimivi in poučni so članki o vzgoji, ki jih nadajuje Gizela F. Izvestja so vedno v koraku z današnjimi pojavi ženskega gibanja po svetu. — Priloga je znatno povečana in bogata lepimi predlogi za ročna dela, kakor tudi obširna v razgovorih, odgovorih in nasvetih, ki pričajo o živahni zvezi med naročnicami in listom.

— Skromen, a primeren je notranji okrasek lista. Ljubko nas pozdravljajo v novih inicijalkah izza čipkaste okvirja ženske glave v naših narodnih nošah. Inicijalka je narisal akademski slikar g. M. Gaspari. »Ženski svet«, bodi pozdravljen v četrtem letu svojega dela. — Naroča se pri upravi za Jugoslavijo v Ljubljani, Karlovska cesta 20/I. Letna naročnina Din 64, polletna Din 32, četrtletna Din 16. — Nove naročnice naj se požurijo s prijavo, da ne bo zopet kakor v vseh prešlih treh letih, zmanjkalo lista.

—k Dr. Janko Kotnik, »Slovensko-francoski slovar« s seznanom nepravilnih glagolov. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Cena vez. izv. 70 Din.

Po svetovni vojni se je težišče glede znanja tujih jezikov slovenskega naroda pomaknilo od nemščine k francosčini in čez 10 let bo znal vsak izobražen Slovenec francosko, kot je znal svoje dni nemško in ker je v srednjih šolah francosčina vpeljana že v drugem razredu, se bo naš dijak v 7. letih že prav dobro navadil tega svetovnega jezika naših političnih zaveznikov. Zato moramo samo z največjim veseljem pozdraviti dejstvo, da je Jugoslovanska knjigarna izdala praprotreben slovensko-francoski slovar. Besednjak je plod mnogoletnega dela in truda priznanega strokovnjaka dr. Kotnika. Ima približno 25.000 slovenskih izrazov, besed-izločnic, francoskih besedi pa skoro 75 enkrat toliko. Ako s 1000 besedami za silo že govorimo tuj jezik in se za prvo potrebo lahko s 1000 besedami izražamo, in ako vemo, da povprečen inteligent v jeziku, v katerem govori, ne rabi več kot 5000 do 8000 besedi, nam obilica besednega zaklada v tem besednjaku ne samo imponira, ampak nas naravnost preseneči. S pomočjo tega slovarja bo učenje francosčine prava igračka, trgovec bo segel po njem, dijak bo izborna služil, vsakomur, ki bo iskal francoskega izraza, bo prišel prav. Vsebuje tudi najsikrejšee besede slov. besednega zaklada, obravnava vse stroke, od filozofije do vsakdanjih potreb preproste govorice, od znanstva do zabave, od resne plati do humorističnega shvačanja. Tudi na frazeologijo se v polni meri ozira. Koncem knjige je pridejan še vrlo potreben seznam francoskih nepravilnih glagolov, ki je prava tolažba vsakemu nefrancozu. Knjiga je priročna in zelo okusno opremljena, tisk lep, jasein, čist in nepremajhen, papir prav dober, tako, da lahko trdimo: zlato jedro v okusni opremlji.

Kupite „ZVONČEK“!

UPRAVA ZVONČKA

ima naprodaj sledeče letnike Zvončka:

LETNIK 1919, 1920, 1921, 1923, 1924 in 1925.

**Cena nevezanim letnikom
à 30 Din, vezanim à 45 Din.**

TOVARIŠICE IN TOVARIŠI!

Pridobite nam na vsaki šoli vsaj dva odjemalca
za stare, še vedno aktualne letnike Zvončka.

Pravilnik pravno-obrambnega odseka UJU Pov. Ljubljana.

(Sprejet z vnešenimi izpremembami na seji pravno-obrambnega odseka 9. januarja 1926.)

I. Namen.

Čl. 1. Pravno-obrambni odsek ima nalogo:

a) zbirati točne podatke o vseh krivicah, ki se dogajajo našemu stanu kot celoti potom državnih in samoupravnih oblasti tiska in javnega mnenja ter organizirati po lastni prevdarnosti primerno zaščito oziroma obrambo;

b) vplivati potom poverjeništvu, lastnega tiska in dnevnega časopisja ter potom poslaniških klubov oziroma poslancev na sestavo oziroma izpremembo prosvetnih in onih splošnih zakonov in uredb, ki se tičejo vitalnih interesov prosvete, šole in učiteljstva;

c) nuditi organiziranim članom na njihovo zahtevo:

a) pravne nasvete,

b) dejansko pravno pomoč in varstvo pri vseh sodnih in izvensodnih oblastvih in uradih.

II. Sestava odseka

Čl. 2. Odsek sestoji iz dveh oblastnih pododsekov:

a) ljubljanskega za območje ljubljanske oblasti;

b) mariborskega za območje mariborske oblasti.

Čl. 3. Odsek pov. sestoji: a) iz enega zastopnika ožjega sosveta; b) iz obeh stalnih pravnih referentov oblastnih pododsekov; c) iz 5 izrednih članov, ki jih izvoli širji sosvet, oziroma delegacija pokrajinske skupščine izmed sebe za čas svojih zasedanj.

Čl. 4. Vsak pododsek sestoji: a) iz enega stalnega pravnega referenta (glej čl. 3. b), ki je strokovno več v pravno-administrativnih vprašanjih prosvetne stroke; b) iz dveh stalnih članov. Vse tri člane pododseka voli delegacija pokr. skupščine iz najbližje okolice oblastnih sedežev.

Čl. 5. Odsekovi člani se konstituirajo po izvolitvi in si porazdele funkcije.

V vseh slučajih je izvoliti tudi namestnike.

III. Delokrog funkcionarjev.

Čl. 6. Načelnik sprejema vse dopise, sklicuje in vodi sejo zastopa odsek na zunanji hrani odsekov pečat in skrbi za nemoteno redno poslovanje; podpisuje vse spise in zapisnike.

Čl. 7. Stalni pravni referent, posluje kot tajnik oskrbuje pisarniške posle, sestavlja poročila za stanovski tisk, spisuje in sopodpisuje zapisnike ter podaja poročila o odsekovem delovanju. Stalni pravni referent sprejema v izvršitev poverjene upravne slučaje jih prouči ter stavi primerne predloge za njih pravno rešitev; manj važne pa rešuje po potrebi sam.

Čl. 8. Gospodar vodi vse v njegovo področje spadajoče knjige in račune, sprejema in izdaja v izplačilo od glavnega blagajnika poverjeništvu nakazani denar in sopodpisuje z načelnikom vse spise, ki se nanašajo na denarne zadeve. — On tudi sestavlja in podaja poročila o odsekovem gnotnem stanju ter skrbi za pomnožitev »obrambnega sklada« in vodi evidenco o tem.

IV. Notranje poslovanje.

Čl. 9. V izredno važnih stanovskih načelnih slučajih zborujeta oba pododseka skupno menajie v Ljubljani in Mariboru, oziroma se pritegne k sejam oblastnega pododseka tudi lahko samo pravnega referenta druge oblasti.

Take seje sklicuje načelnik odseka, iz kojega sredine je zadeva izšla, a vodi jih domači načelnik.

Čl. 10. Potne in druge stroške se izplačuje iz obrambnega sklada Pov. UJU proti obračunu.

Čl. 11. Lokalne seje se vrše po potrebi.

Čl. 12. Za izvršitev po odseku odobrenih sklepov se sme referent posluževati po potrebi tudi od odseka določene ga odvetnika oziroma drugega strokovnjaka ali pa tudi predsednika pristojnega učiteljskega društva oziroma pravnega zaupnika pri okrajnih društvih.

Čl. 13. Odsek sklepa z nadpolovično večino ob enakem številu glasov odločuje načelnik.

Čl. 14. V rubriki »Učiteljski pravnik« našega stanovskega glasila razgraja stalni pravni referent vse odločitve in razsodbe načelnega pravnega pomena in daje pravna pojasnila splošnega značaja.

Čl. 15. V »Obrambnem vestniku« pa priobčuje le slučaje ki služijo v splošno obrambo učiteljstva ter v informacijo in orientacijo za isto.

V. Obrambni sklad

Čl. 16. V svrhu gnotnega poslovanja odsekov plača vsak organiziran član skupno z ostalo društveno članarino v obrambni sklad letni znesek kojega vtišino določijo pokrajinska skupščina.

Čl. 17. Odsekovi dohodki pa so tudi:

1. prostovoljni doneski članstva, ki preime ugodno rešitev svoje zadeve, ali nasvet;

2. globe in prostovoljni doneski od razsodb in poravnjav, in

3. volila in darila.

Čl. 18. Morebitni primanjkljaji odsekov krije na podlagi sklepa ožjega sosveta poverjeništvu v Ljubljani, ki daje tudi v slučaju nujne potrebe predurime na račun obrambnega sklada.

Čl. 19. O svojem denarnem poslovanju polaga odsek letni obračun poverjeništvu, najkasneje v januarju vsakega leta.

Čl. 20. Pravni slučajji, ki so načelne važnosti za vse učiteljstvo, se izvedejo lahko na stroške odseka. Odsek poverjeništvu odloča, je-li podan za to razlog.

Čl. 21. Prizadetemu sme obrambni odsek dovoliti odplačevanje v zaporednih mesečnih obrokih

VII. Pravna pot.

Čl. 22. Kdor išče pravne pomoči pri odseku, naj se obrne na vsakokratnega načelnika pristojnega pododseka ter pride ne zakonito pooblastilo, da je plačnik nastalih stroškov, da se pokori vsem določbam pravilnika in da sme odsek po potrebi naeti tudi pravnega zastopnika.

Čl. 23. Vsakdo je odgovoren tudi za istinitost svojih navedb ter je dolžan staviti odseku na razpolago vse, kar je za pravilno presojo danega slučaja potrebno.

Čl. 24. Kdor je odstopil svojo zadevo odseku je dolžan, da niti v javnosti niti privatno ne podzame ničesar, kar ni dogovorno z odsekom.

Čl. 25. Odsek izda o vsakem pravnem slučaju prizadetemu članu pismeno obvestilo o uspehu s pripombo, na čigave stroške se je postopanje izvršilo. O načelnih razsodbah obvesti tudi poverjeništvu in stanovski tisk.

Čl. 26. Pravno varstvo se odtegne brez vsake obveze:

1. kdor poda neresničen, potvorjen opis pravnega slučaja, kakor tudi kdor zamoči važne okolnosti, ki bistveno spremene položaj;

2. kdor podzame v pravnem slučaju, ki ga je izročil odseku kakršnekoli pravne korake brez vednosti oziroma proti volji odseka;

3. kdor se brani izpolniti obveze čl. 22.

4. V vseh slučajih pa mora povrniti že nastale stroške.

Čl. 27. Pravno varstvo se odklanja, a se članom pomaga s pravnimi nasveti:

1. pri tožbah zaradi žaljenja časti, če ni bil žaljen kot uradna oseba, oziroma v zvezi s svojo službo;

2. pri tožbah zaradi telesnega kaznovanja otrok.

Čl. 28. V disciplinarnih zadevah prevzema odsek pravno varstvo le v načelnih slučajih če se je izvršila kršitev zakona. V ostalih disciplinarnih zadevah, kakor tudi v zadevah imenovanih in kvalifikacije odsek načeloma ne posreduje.

Čl. 29. Vsako posredovanje pa že v naprej odklanja v vseh slučajih, ki niso v skladu s stanovsko častjo in učiteljskim poklicem.

Čl. 30. Odsek je upravičen zaproseno posredovanje brez nadaljne utemeljitve odkloniti, sklicevaje se zgoli na čl. 29.

Čl. 31. Kot prizivne instance je smatrati za pododseka odsek poverjeništvu, za tega pa ožji sosvet. V vsakem slučaju pa ima prizadeti pravico prisoslovati razpravi v njegovem slučaju, se zago-

varjati in navajati razloge, ali pa za to poveriti svojega pooblaščenca.

V zmislu sklepa pokrajinske skupščine »Pov. UJU Ljubljana« v Šošanju (glej »Učit. Tov.« štev. 27. 1. 1. resolucije in »Učit. Tov.« štev. 29. sklepe — pravno-obrambni odsek) točka 3. priobčujemo gornji pravilnik. Osmutek bo predložen pokrajinski skupščini, kjer dobi poslovnik svojo končnoveljavno sankcijo.

Člani obeh odsekov so: I. Gnus Anton, Dimnik Ivan, Zupančič Vita, Gregorič Vinko Požar Vladko; II. Šumer Hinko, Alt Aleksander, Knaflič Rado, Majcen Mirko, Godec Marija.

Pozivamo članstvo, da se obrača v vseh pravnih in obrambnih slučajih potom poverjeništvu (le v osebnih slučajih direktno) na odsek. Prilože naj pa vedno znamko za odgovor. V svrhu kritja stroškov, ki jih bo imel v posameznih slučajih odsek, bo priložena položnica za »obrambni sklad« poverjeništvu.

Odseki imajo glasom sklepa pokrajinske skupščine v Šošanju pravico, da pričnejo takoj s poslovanjem.

Iz naše stanovske organizacije.

Gibanje okrajnih društev v Sloveniji.

Vabila:

= ZBOROVANJE UČITELJSKEGA DRUŠTVA ZA MARIBOR IN BLIŽNJO OKOLICO se bo vršilo v sredo 10. februarja 1926 v III. deški osnovni šoli dopoldne ob pol 9. uri. Na dnevnem redu je: 1. Program društvenega dela v letu 1926. Govori predsednik. 2. Društvene poglobitvene diskusije, poroča tov. Grčar. 3. Deklaracija, govori tov. Hren. 4. Slučajnosti. Tovariši in tovaršice se pozivajo, da prouče Deklaracijo, priobčeno v 2. številki »Učit. Tovariša«, da jim bo lažje udeležiti se debate in staviti samostojne predloge o njej.

= UČITELJSKO DRUŠTVO ZA KONJIŠKI OKRAJ zboruje v ponedeljek, dne 8. februarja 1926 ob 10. uri v deški šoli v Konjicah. Vzpored: 1. Zapisnik zadnjega zborovanja. 2. Dopisi. 3. Volitev novega odbora. 4. »Šola in doma«, predava tov. Lojze Bercé. 5. Razgovor o izbiri snovi zemljepisne, bajeslovne in zgodovinske vsebine za posamezne šolske okoliše konjiškega sreza. 6. Posvetovanje o volitvi učiteljskega zastopnika in njega namestnika v sresko ocenjevalno komisijo. 7. Stanovske zadeve. 8. Slučajnosti. Točke 3.—5. so v dopolnitev občnega zbora z dne 16. januarja t. l. — Udeležba obvezna! — Odbor.

= UČITELJSKO DRUŠTVO MARIBORSKEGA ŠOLSKEGA OKRAJA zboruje v torek 9. februarja t. l. ob 10. uri v »Narodnem domu« v Mariboru po sledečem dnevnem redu: 1. Zapisnik in dopisi. 2. Diskusija o deklaraciji. 3. Ob 11. uri g. dr. Marinič o šolski higiji. 4. Predlogi in slučajnosti.

= UČITELJSKO DRUŠTVO ZA DOLENJELENDAVSKI SREZ bo zborovalo dne 20. februarja t. l. ob 10. uri v risalnici meščanske šole v Dolnji Lendavi. Dnevni red: 1. Poročilo o seji širjega sosveta dne 10. januarja 1926 v Ljubljani. 2. Volitev novega odbora. 3. Predavanje gđ. tov. M. Kokaljeve o Levu Tolstoju. 4. Računski pouk. Predava tov. A. Kreps. 5. Slučajnosti. Dolžnost vsakega člana je, da pride na zborovanje. — Predsednik.

Podpirajte prosvetni sklad!

LE ORGANIZIRANO PROSVETNO DELO nam bo doneslo večje in trajne uspehe, zato poročajte o vsem in vzpodbujajte vse, ki imajo voljo do dela, naj vstopijo v naš kraj kulturnih in prosvetnih delavcev in naj korakajo z nami — za skupnimi smotri!

Radi izborne kvalitete Vam priporočamo nabaviti si za jesen in zimo	
„KARO“ čevlje	
Lastne delavnice.	Cene solidne.
MARIBOR	
Koroška cesta 19	
Le najbolje je najceneje	